

K?salt?Im?? Alg?lanan Ebeveyn Tutumlar? ?lçe?i- Çocuk Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *K?salt?Im?? Alg?lanan Ebeveyn Tutumlar? ?lçe?i- Çocuk Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24771>

Özet

K?salt?lm?? Alg?lanan Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i- Çocuk Formu (KAET-Ç), çocuklar?n kendi **ebeveyn tutumlar?** hakk?ndaki alg?lar?n? de?erlendirmek amacıyla Türk pop?lasyonuna uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle çocukluk döneminde alg?lanan ebeveyn davran??lar?n?n kritik boyutlar?n? ölçmeyi hedefler. Orijinal olarak kullan?lan daha uzun formlar?n aksine, KAET-Ç 23 maddeden oluşur ve **Duygusal S?caki?k, A??r? Koruyuculuk** ve **Reddedicilik** olmak üzere üç temel alt boyutu kapsamaktadır. Ölçek, hem anne hem de baba figürlerine yönelik alg?lar? ayrı ayrı de?erlendirerek, ebeveyn-çocuk ili?kisinin çok boyutlu do?as?n? yakalamayı amaçlar.

Anahtar Kelimeler

K?salt?lm?? Alg?lanan Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i, KAET-Ç, **Ebeveyn Tutumlar?**, Duygusal S?caki?k, A??r? Koruyuculuk, Reddedicilik, Psikometrik Özellikler, Çocuk Psikolojisi.

Yazarlar

Gülay Dirik, O. Yorulmaz, A.N. Karanc?.

Amaç

KAET-Ç'nin temel amacı, çocuklar?n anne ve babalar?n?n kendilerine yönelik sergiledi?i tutumlar?, öznel alg?lar? üzerinden hızlı, geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Ölçek, klinik ve ara?tırma ortamlar?nda çocukluk dönemi ebeveyn davran??lar?n?n (özellikle duygusal s?caki?k, a??r? koruyuculuk ve reddedicilik) çocu?un psikolojik geli?imi ve uyumu üzerindeki etkilerini incelemek için tasarlanm??tır. Bu araç, Türk örnekleminde ebeveynlik stillerinin temel boyutlar?n? saptamada önemli bir rol oynamaktadır.

Yapı

Ölçek, alg?lanan **ebeveyn tutumlar?** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, çocuklar?n geli?imini ve psikososyal uyumunu etkiledi?i bilinen üç ana boyutta incelenir: **Duygusal S?caki?k** (kabul, sevgi ve ilgi), **A??r? Koruyuculuk** (a??r? kontrol, ba??msizlik?? engelleme) ve **Reddedicilik** (so?ukluk, dü?manlık ve ilgisizlik). Ölçek, 23 maddeden oluşmakta olup, bu maddeler anne ve baba tutumlar?na dair alg?lar? ayrı ayrı de?erlendirecek şekilde tasarlanm??tır.

Bu üç boyut, ebeveynlik stillerinin temel bile?enlerini temsil etmekte olup, özellikle çocukluk ça?? travmaları, ki?ilik geli?imi ve psikopatoloji arasındaki ili?kileri ara?tırmada kuramsal bir çerçeve sağlamaktadır.

Geçerlik

KAET-Ç'nin **yap? geçerli?i**, ölçe?in teorik olarak ölçmesi gereken psikolojik yap?lar? do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?ini belirlemek amac?yla kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir. Bu amaçla, KAET-Ç'nin üç alt ölçe?i ile di?er geçerli araçlar aras?ndaki korelasyonel ili?kiler analiz edilmi?tir.

Ölçek, Gözden Geçirilm? Eysenck Ki?ilik Anketi-K?salt?lm?? Formu (EKA-GGK)'n?n iki temel alt ölçe?i olan **nörotisim** ve https://tr.wikipedia.org/wiki/D%C4%B1%C5%9Fa_d%C3%B6n%C3%BCkl%C3%BCk ile ili?kilendirilmi?tir. Ayr?ca, **öz yeterlilik** ölçe?i ile olan ili?kileri de incelenmi?tir. Analiz sonuçlar?, alg?lanan ebeveyn tutumlar? boyutlar?n?n (özellikle reddedicilik ve a??r? koruyuculuk) beklenen ki?ilik özellikleri (örne?in nörotisim) ile anlaml? ve kuramsal olarak tutarlı korelasyonlar gösterdi?ini ve bu durumun ölçe?in yap? geçerli?ini güçlü bir ?ekilde destekledi?ini ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Güvenirlik analizi, KAET-Ç'nin alt ölçeklerinin **iç tutarlı?ı?n?** de?erlendirmek üzere **Cronbach alfa** katsay?lar? kullan?larak yap?lm??t?r. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in genel olarak kabul edilebilir düzeyde bir güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Baba tutumlar?na yönelik alt ölçeklerin **iç tutarlı?ık** de?erleri a?a??daki gibidir:

Duygusal S?caklık: 0,79

A??r? Koruyuculuk: 0,73

Reddedicilik: 0,71

Alg?lanan anne tutumlar?na yönelik alt ölçeklerin **iç tutarlı?ık** katsay?lar? ise ?öyledir:

Duygusal S?caklık: 0,75

A??r? Koruyuculuk: 0,72

Reddedicilik: 0,64

Anne tutumlar?nda reddedicilik alt ölçe?inin katsay?s? (0,64) di?er alt ölçeklere göre daha dü?ük olsa da, genel olarak 0.70 civar?nda seyreden de?erler, KAET-Ç'nin güvenilir bir ölçüm sa?lad??n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

KAET-Ç, orijinal ölçe?in k?salt?lm?? ve Türk kültürüne uyarlanm?? bir versiyonu olarak, psikometrik aç?dan sa?lam bir yap? sunmaktadır. Ölçek, teorik beklentilere uygun olarak **Duygusal S?caklık**, **A??r? Koruyuculuk** ve **Reddedicilik** olmak üzere üç temel faktörden

olu?maktad?r. Uyarlama çal??mas? s?ras?nda bu üç faktörlü yap?n?n Türk çocuk örnekleminde de geçerli oldu?u faktör analizi yöntemleriyle do?rulanm??t?r.

Toplam 23 maddeden olu?an ölçek, bu üç faktör aras?nda mant?ksal ve istatistiksel olarak da??lm??t?r. Bu faktör yap?s?, ebeveynlik stillerinin temel bile?enlerini ba??ms?z alt boyutlar olarak incelemeye olanak tan?r ve böylece daha incelikli ara?t?rma sonuçlar? elde edilmesini sa?lar.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çocuklar

Age Group: Çocukluk Dönemi (Spesifik ya? aral??? kaynakta belirtilmemi?tir.)

Population Details: Ölçek, çocukluk dönemi ebeveyn tutumlar?n? de?erlendirmek amac?yla Türk popülasyonunda kullan?lm??t?r.

Test Methodology: 4'lü Derecelendirme (Likert Tipi Ölçek) kullan?lmaktad?r:

Hay?r, hiçbir zaman

Nadiren

Bazen

Evet, ço?u zaman

Ölçek toplam 23 maddeden olu?makta olup, sonuçlar üç alt boyut (Duygusal S?caklık, A??r? Koruyuculuk, Reddedicilik) üzerinden yorumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

KAET-Ç, Yap? Geçerli?i, Güvenirlilik, Öz Yeterlilik, Eysenck Ki?ilik Anketi, Psikometri, Duygusal S?caklık.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Gülay Dirik için: gdirik@uludag.edu.tr

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin psikometrik özelliklerinin yayınlandığı yıl **2015**'tir. Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücret bilgileri için sorumlu yazar Gülay Dirik ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: turkpsikiyatri.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: kisaltilmis-algilanan-ebeveyn-tutumlari-olcegi-cocuk-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Dirik, G., Yorulmaz, O. ve Karancı, A.N. (2015). Çocukluk Dönemi Ebeveyn Tutumlarının Değerlendirilmesi: Kısaltılmış Algılanan Ebeveyn Tutumları-Çocuk Formu. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 26(2), 123-130.

Kısaltılmış Algılanan Ebeveyn Tutumları Ölçeği- Çocuk Formu Maddeleri

IMPORTANT: Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi ve puanlama yönergeleri için Dirik ve arkadaşlarının (2015) yayınladığı orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.